

Seat No.	
-------------	--

K - 44

Total No. of Pages : 7

M. A. (Part - I) Examination, November - 2014

HOME SCIENCE (Paper - I)

Research Method and Statistics (Old)

Sub. Code : 48907

Day and Date : Friday, 21- 11 - 2014

Total Marks : 80

Time : 10.30 a.m. to 1.30 p.m.

- Instructions :
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.
 - 3) Draw necessary diagrams wherever necessary.
 - 4) Use calculator wherever necessary.

SECTION - I

(Research Method)

Q1) Complete the sentence choosing correct alternative : **[5]**

- a) Assumed sample selection is not considered in _____ sampling method.
i) purposive	ii) systematic
iii) quota	iv) stratified
- b) _____ type of questionnaire is generally used in social science.
i) Open	ii) Close
iii) Non structured	iv) Self structured
- c) Editing is a _____ step in data processing.
i) First	ii) Second
iii) Third	iv) Fourth

P.T.O.

- d) _____ is not a primary source of data.
- i) Questionnaire
 - ii) Observation
 - iii) Interview
 - iv) Report
- e) _____ are the inspiration to research.
- i) Hypotheses
 - ii) References
 - iii) Case studies
 - iv) Data

Q2) Write short note (any three) :

[15]

- a) Descriptive research
- b) Importance of data collection
- c) Summery
- d) Types of observation
- e) SPSS

Q3) Answer the following questions in detail.

- a) Explain the steps in research.

[10]

OR

Describe the types of data source.

- b) Explain characteristics of good questionnaire.

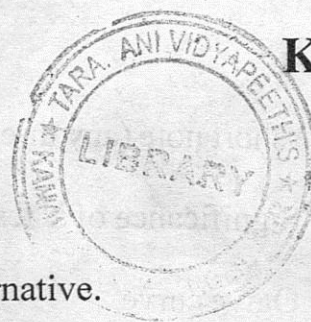
[10]

OR

Write on - i) hypotheses ii) stratified sampling method

SECTION - II

(Statistics)

Q4) Complete the sentence by choosing correct alternative.

[5]

- a) _____ is calculated by using $\frac{Q_3 - Q_1}{2}$.
- i) Quartile deviation ii) Quartile standard
iii) Quartile design iv) Quartile sampling
- b) 'δ' is a sign of _____.
- i) Standard deviation ii) Mode
iii) Mean deviation iv) Quartile deviation
- c) For a Binomial distribution _____ relation is true.
- i) Mean = Variance ii) Mean > Variance
iii) Mean = S. D. iv) Mean < Variance
- d) If the correlation coefficient 'r' is -0.6 then $b_{yx} = -1.2$ and b_{xy} must be _____.
- i) 0.1 ii) 0.2
iii) 0.3 iv) 0.4
- e) _____ is a mean of 50, 57, 60, 62, 52 and 55.
- i) 26 ii) 36
iii) 46 iv) 56

Q5) Write short note (any three) :

- a) Significance of 't' test
- b) Ogive curve
- c) Scope of statistics
- d) Standard deviation
- e) Cumulative frequency

Q6) Answer the following questions in detail :

[10]

- a) Define S. D. and C. V. Calculate S. D. for the following data,

X :	2	4	6	8	10
F :	3	7	15	10	5

OR

Explain any two absolute measures of dispersion.

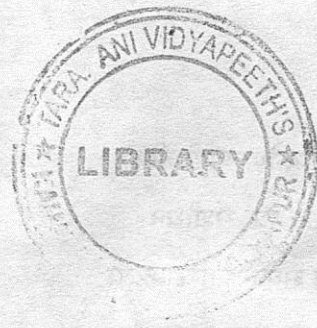
- b) Explain Law of probability with suitable example.

[10]

OR

Calculate coefficient of variance by using following given data.

X : 51, 47, 36, 10, 58, 39, 44, 22, 71 and 50.

सूचना :

- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
- 2) उजवीकडील अंक संपूर्ण गुण दर्शवितात.
- 3) आवश्यक तिथे आकृत्या काढा.
- 4) आवश्यक तिथे कॅलक्युलेटरचा वापर करा.

विभाग-पहिला

(संशोधन पध्दती)

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा.

[5]

अ) गृहित नमुना निवड नमुना निवड पध्दतीत विचारात घेतली जात नाही.

i) सहेतुक	ii) व्यवस्थाबध्द
iii) बहुहिस्सा	iv) यादृच्छिक

ब) प्रकारची प्रश्नावली साधारणपणे सामाजिकशास्त्रात वापरली जाते.

i) खुल्या	ii) बंदिस्त
iii) असंरचित	iv) संरचित

क) तथ्य प्रक्रियेतील संपादन ही पायरी आहे.

i) पहिली	ii) दुसरी
iii) तिसरी	iv) चौथी

ड) हे तथ्याचे प्राथमिक स्रोत नाही.

i) प्रश्नावली	ii) निरिक्षण
iii) मुलाखत	iv) अहवाल

इ) हे संशोधनास प्रेरक आहेत.

i) गृहीतके	ii) संदर्भ
iii) व्यष्टी अध्ययन	iv) तथ्ये

प्र.2) टिपा लिहा (कोणत्याही तीन) :

- अ) वर्णनात्मक संशोधन
- ब) तथ्ये संकल्पनाचे महत्व
- क) सारांश
- ड) निरीक्षणाचे प्रकार
- इ) एस पी एस एस

प्र.3) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.

- अ) संशोधनातील पायऱ्या स्पष्ट करा. [10]

किंवा

तथ्यांची स्रोत प्रकार यावर वर्णन करा.

- ब) उत्तम प्रश्नावलीचे गुणधर्म स्पष्ट करा. [10]

किंवा

i) गृहितकृत्ये ii) यादृच्छिक नमुना पध्दती यावर लिहा.

विभाग-दूसरा

(संख्याशास्त्र)

प्र.4) योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा. [5]

- अ) $\frac{Q_3 - Q_1}{2}$ हे वापरून काढले जाते.

- i) चर्तुथांक विचलन
- ii) चर्तुथांक प्रमाण
- iii) चर्तुथांक आराखडा
- iv) चर्तुथांक नमुना

- ब) 'D' हे चे चिन्ह आहे.

- i) प्रमाणित विचलन
- ii) बहुलक
- iii) विचलन मध्य
- iv) चर्तुथांक विचलन

- क) बायनॉमल डिस्ट्रीब्युशन करीता हे संबंध सत्य आहे.

- i) मध्य = तफावत
- ii) मध्य > तफावत
- iii) मध्य = एस. डी.
- iv) मध्य < तफावत

- ड) जर सहसंबंध सहगुणक 'आर' हा - 0.6 असेल तर बी वाय एक्स = -1.2 आणि बी एक्स वाय हे असायला पाहिजे.
- i) 0.1 ii) 0.2
- iii) 0.3 iv) 0.4
- इ) 50, 57, 60, 62, 52 आणि 55 चा मध्य आहे.
- i) 26 ii) 36
- iii) 46 iv) 56

प्र.5) टिपा लिहा (कोणत्याही तीन) :

[15]

- अ) 'टी' टेस्टची अर्थपूर्णता
- ब) 'ओजीव्ह' कर्व्ह
- क) संख्याशास्त्राची व्याप्ती
- ड) प्रमाणित विचलन
- इ) एकत्रित वारंवारता

प्र.6) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.

[10]

अ) एस. डी. व सी. व्ही. व्याख्या लिहा. खालील तथ्यापासून एस. डी. काढा.

एक्स : 2 4 6 8 10

एफ : 3 7 15 10 5

किंवा

कोणतेही दोन निश्चित प्रसरण मापन स्पष्ट करा.

ब) संभाव्यताचा नियम योग्य उदाहरणासह स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

खालील तथ्यापासून सहगुणक भिन्नता काढा.

एक्स : 51, 47, 36, 10, 58, 39, 44, 22, 71 आणि 50.

